

DANSK
grafía
Medlemsblad for Dansk Typograf-Forbund

13/14/82

side 20-21

Hej, du fagbevægelse

Benedicte Toftegård.

Hej, du der – hvornår ta'r du et ini'tiv?

«For regeringen er bekæmpelsen af ungdomsarbejdsløsheden en livssag...»
Svend Auken.

«Vi vil ikke acceptere, at fremtidens generationer – nutidens unge – går til grunde som følge af arbejdsløshed...»
Anker Jørgensen.

«... Det er derfor, vi skal afskaffe arbejdsløsheden eller dømmes på, om vi magtede disse års mest presserende opgave...»
Ritt Bjerregård.

Alvorlige ord fra indflydelsesrige personer – og alligevel har ungdomsarbejdsløsheden fået lov til at stige støt og roligt op til de 100.000.

Aldrig har så mange politikere snakket så meget og handlet så lidt, og aldrig har så mange rådvilde forsøgt at komme med råd.

Når jeg griber til skrivemaskinen, så er det ikke fordi, jeg har et væld af nye forslag til solfangerproduktion, indsamling og genanvendelse af gammelt papir, reparationer af gamle cykler eller lignende beskæftigelsesmæssige foranstaltninger.

Jeg tror, det eneste, der batter noget mod ungdomsarbejdsløsheden, er at tvinge arbejdsgiverne til at tage lærlinge ind ved hjælp af forskellige økonomiske straffe-foranstaltninger m.m. og ved at sætte en streg over alt det pladder om konkurrenceforvriddning – og så igangsætte en reel offentlig produktion.

Men jeg ved også, at hverken regering eller fagbevægelsen kan afskaffe ungdomsarbejdsløsheden, fordi den er en naturlig del af det samfund, som f.eks. accepterer, at en enkel mand kan lukke virksomheder efter forgodtbefindende, flytte produktionen til udlandet og frarøve en hel by sine arbejdspladser.

Derfor mener jeg ikke, det er nok, at fagbevægelsen «kun» beskæftiger sig med, hvordan der skaffes arbejde – hva' med de unge arbejdsløse selv?

Er det bare for at lære os at stå tidligt op?

Der er mange, som gerne vil begrænse problemet omkring ungdomsarbejdsløsheden til, at der er en masse unge,

som ikke får lært at stå op om morgenen og kunne fungere i en stabil arbejdsrytme tilpasset erhvervslivets behov.

Men er det virkelig her, problemet er alvorligst?

Hvis du står i en situation, hvor din indtægt er så lille, at du har svært ved at føre en normal tilværelse. Hvis du aldrig får mulighed for at fungere i et kollektiv på en arbejdsplads, hvor der er visse normer for sammenhold, og for hvad man laver og ikke laver. Hvis du aldrig har følt, at du er en del af et samfund, hvor du har en værdi som menneske, fordi der er brug for dig – så sker der noget inde i knolden på dig. Enten bliver du passiv og ligeglåd, drikker bajere, fyrer en fed eller sniffer lightergas... eller også gør du måske oprør.

Men det er ikke ligegyldigt, hvad det er for et oprør!

Oprør uden visioner og overskud?

Ungdomsoprøret i 60'erne står for os, som er unge i dag, som de privilegeredes oprør. Et oprør fra dem, der havde overskud til at gøre oprør, og til at have visioner – store visioner!

Gymnasieelever, som hver for sig skal knokle gennem adgangsbeholdningens nåleøje, har sjældent overskud til at beskæftige sig med medbestemmelse eller om hvorvidt, »man vil stu-

dere på det kapitalistiske samfunds præmisser».

Pigen, der vælger at få et barn og blive husmor som 17-årig (for dog at »have et eller andet at leve for«), har ingen visioner om kvindefrigørelse, orgasme og »opgør med kernefamilien«.

De der står i køen foran Arbejdsformidlingen, de der hænger over flipperautomaten på værtshuset, EFG-lærlingen uden praktikplads – har ingen visioner om »at realisere sig selv«, fordi det ikke bare kræver et overskud af tid, men også et socialt, økonomisk og menneskeligt overskud.

80'ernes ungdomsoprør kunne godt blive arbejderungdommens oprør, der langt mere konsekvent gjorde op med det samfundssystem, der har skabt arbejdsløsheden, end 60'er-generationerne nogensinde kunne formå at formulere på papiret. Men et oprør uden visioner og uden normer for solidaritet siddende i ryggraden kan godt ende som et destruktivt oprør, der bare smadrer uden at have noget bud på, hvad man har tænkt sig at bygge op i stedet. I sin yderste konsekvens hedder det terrorisme eller fascisme.

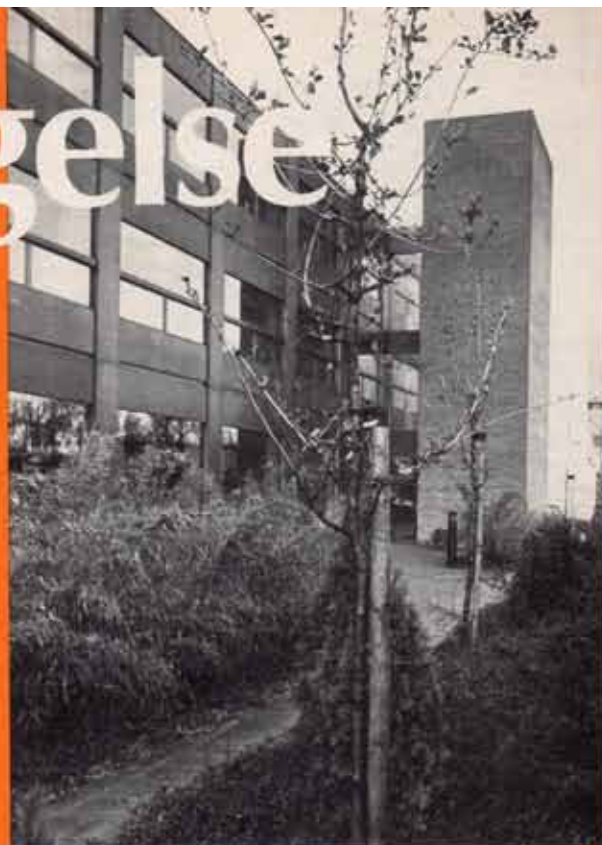
Partierne og de unge

Men et ungdomsoprør er ikke et klasseløst begreb ud i den blå luft. Tværtimod bliver afstanden mellem de, der har mulighederne, og de, der ingen har, større og større i dag.

Konservative gymnasieelever får for tiden en del spalteplads i pressen til at udbrede ideologien om »at nogen mennesker fødes til at yde – andre til at nyde«. I dag beskæftiger disse unge gymnasieelever sig bl.a. med at sabotere fredsbevægelsernes møder med organiserede øv-råb og tramp i gulvet – i morgen er det ikke sikkert, de nøjes med det.

Og på den anden side står så alle de

fagbevægelse

mange, der intet har (de, der er »født til at yde«, men som ikke kan få lov til det). De, som man forlanger skal have tålmodighed til at bruge fredelige midler og forhandlingsløsninger, selv om det er hele deres liv og fremtid, der er smadret.

Overborgmester Egon Weidekamp har fornyligt fortalt om sine ungdomsminder til BT. Han fortalte om de værdier, han havde følt ved at synge »Vi er børn af arbejderklassen – kommer fra de 1000 hjem...« ved lejrbalene i DSU. Egon kan ikke forstå, hvorfor en meget stor del af den ungdom, som virkelig er ramt af krisen, hader politiske partier af hele deres hjerte – også dem på venstrefløjen, fordi de står som indbegrebet af alt, hvad der har med manipulation og korruption at gøre.

Men er det egentlig så underligt?

Fagbevægelsen har rullet gardinerne ned

Nogle steder i fagbevægelsen har man et ungdomsarbejde – men som regel har man valgt at underkende det eller nedlægge det.

LO og langt de fleste fagforbund i Danmark anerkender ikke de unges egen organisation LLO – først og fremmest, fordi man ikke vil tolerere, at nye generationer af faglige ledere har andre opfattelser end de socialdemokratiske.

Det betyder, at LLO ikke kan komme særlig godt til orde i størstedelen af faggressen, og at LLO ingen økonomiske muligheder har for at lave et kvalificeret stykke arbejde, og at en meget stor gruppe (HK-lærlingene) kun har et begrænset samarbejde med andre, fordi de står uden for LLO.

Alt i alt har man på denne snilde måde effektivt hindret fagbevægelsen i at nå bredt ud til lærlinge-ungdommen – for ikke at tale om de 100.000 unge arbejdsløse.

Og hvad rager det så Dansk Typograf-Forbund?

Dansk Typograf-Forbund har altid taget lærlingenes krav op – og vi er nogle af de få, som har et anerkendt ungdomsarbejde, men det er ikke nok til, at vi bare kan læne os tilbage i sofaen og blive forargede over de andre.

DT-F kunne være det forbund der tog initiativ til en debat i fagbevægelsen om, hvordan unge kan få mulighed for at blive organiseret i en fagforening umiddelbart efter folkeskolen, selv om de ikke har haft eller har mulighed for at få et arbejde. Først og fremmest for at forhindre en stor gruppe af desperate mennesker uden tilknytning til fagbevægelsen, som er villige til at tage arbejde til hvad som helst og hvor som helst – også som skruetrækkere. Men også fordi fagbevægelsen burde have et ungdomsarbejde, som godt nok aldrig kan erstatte, men som måske kunne opveje en lille smule af sammenholdet på en arbejdsplads.

Men det er altså heller ikke ligegyldigt, hvad det er for et ungdomsarbejde, vi stabler på benene. Det der med foredrag om »fagtekniske og fagpolitiske emner, der påregnes at have almen interesse«, det kommer man ikke langt med i dag. Det nytter heller ikke noget, at kredsformanden sender indbydelse ud til deltagelse i udvalgmøde med kaffebord. Selv flipperautomaten forekommer de fleste mere ophidsende.

Ny holdning nødvendig

Vi skal forny os hele tiden i vores måde at arbejde på. Hvis folk vil have rockester, fodbold, motorcykler, en dobbelt Whopper fra Burger King eller gå til Punk-koncert – så må vi tage udgangspunkt i det.

Vi skal lave arrangementer, som tilbyder de ting, ungdommen kender – samtidig med, at vi gør det et fagligt og politisk indhold. Men det kræver en anden holdning til ungdomsarbejde, mere åbenhed, mere nytænkning og langt flere økonomiske og arbejdskraftmæssige ressourcer fra forbundets, afdelingernes og selvfølgelig også fra lærlingenes egen side.

Samtidig burde det være naturligt, at det, man normalt kalder »den progressive del af fagbevægelsen«, var de første til moralsk og økonomisk at støtte, når unge besætter ungdomshuse eller ungdomsboliger eller laver radikale aktioner mod militæret osv. Fordi det er nødvendigt at skabe et gensidigt tillidsforhold mellem ungdomsoprør og fagbevægelse, hvis oprøret skal få en rigtig retning.

For var det ikke netop arbejderbevægelsen og fagbevægelsen med sine socialistiske, kommunistiske og socialdemokratiske ideer (alt efter temperament), som kunne give 80'ernes ungdomsoprør nogle visioner og dreje det enorme arsenal af ubrugte kræfter over mod en ændring af samfundet?

Benedicte Toftgård,
lærlingerådet.